

Ministarstvo financija

Smjernice ekonomske i fiskalne politike 2014. - 2016.

Zagreb, rujan 2013.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike 2014. – 2016.

- ◆ Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. - 2016. pripremljene su u **gospodarski prijelomnom trenutku** kada se nakon petogodišnje recesije očekuje preokret u trendu ekonomskog rasta.
- ◆ S obzirom da je RH u EU ušla u gospodarski nepovoljnom trenutku **pozitivni učinci članstva sporije će se realizirati nego što je to bio slučaj u prethodna dva kruga proširenja.**
- ◆ Do sada provedene aktivnosti, prvenstveno usmjerene na povećanje porezne discipline, promjenu strukture poreznog opterećenja s proizvodnje na potrošnju te restrukturiranje gospodarstva, nastavit će se i u idućem razdoblju.
- ◆ **Prioritet Vladine politike bit će bitka za smanjenje javnog duga i njegova troška financiranja (kamata),** što se planira postići daljnjim reformama usmjerenim na dodatnu fiskalnu konsolidaciju.
- ◆ Pripremljene **dodatne mjere fiskalne konsolidacije,** čiji će učinak u potpunosti biti uključen prilikom donošenja plana proračuna za 2014., trebale bi rezultirati bitnim restrukturiranjem prvenstveno rashodne strane proračuna. Te mjere nužne su za smanjenje proračunskog manjka na razinu ispod 3% BDP-a u idućih nekoliko godina.
- ◆ **Najznačajnije reforme provodit će se u sustavima zdravstva, socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, obrazovanja i sustavu plaća u državnim i javnim službama.**

Makroekonomske projekcije

- ◆ Nakon neznatnog realnog rasta bruto domaćeg proizvoda u 2013. godini, u 2014. predviđa se rast od 1,3%, pri čemu se najveći doprinos rastu očekuje od investicija.
- ◆ U 2015. i 2016. godini projicira se ubrzanje gospodarskog rasta na 2,2% odnosno 2,5%.

	2012.	Projekcija 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
BDP - realni rast (%)	-2,0	0,2	1,3	2,2	2,5
Potrošnja kućanstava	-2,9	-0,3	0,2	1,5	2,2
Državna potrošnja	-0,8	0,3	-1,5	-0,4	0,6
Bruto investicije u fiksni kapital	-4,6	3,3	7,6	7,5	5,9
Izvoz roba i usluga	0,4	-0,5	2,3	3,4	4,2
Uvoz roba i usluga	-2,1	0,6	2,5	4,3	5,0
BDP - doprinosi rastu (postotni bodovi)					
Potrošnja kućanstava	-1,8	-0,2	0,1	0,9	1,3
Državna potrošnja	-0,2	0,1	-0,3	-0,1	0,1
Bruto investicije u fiksni kapital	-0,9	0,6	1,4	1,5	1,2
Izvoz roba i usluga	0,2	-0,2	1,0	1,5	1,8
Uvoz roba i usluga	0,9	-0,3	-1,0	-1,8	-2,2

Prihodi državnog proračuna u razdoblju 2014. – 2016.

- ◆ Projekcija prihoda državnog proračuna za razdoblje 2014. – 2016. temelji se na očekivanom oporavku gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir određene izmjene u poreznom sustavu, jačanje porezne discipline te fiskalne učinke članstva u EU.
- ◆ **Ukupni prihodi** državnog proračuna za **2014. godinu** projicirani su u iznosu od **114,3 milijarde kuna, što čini međugodišnji rast od 0,8%.**
- ◆ U **2015.** ukupni prihodi **porast će 5,6%**, a u **2016. 4,6%** odnosno u **2015.** iznosit će **120,7 milijardi kuna**, a u **2016. godini 126,2 milijarde kuna.**

Prihodi državnog proračuna u 2014.

- ◆ **Porezni prihodi** – projicirani su u iznosu od 65,7 milijardi kuna – međugodišnji pad od 0,7%
  - usklađivanje poreznog sustava s pravnom stečevinom EU
  - smanjenje prihoda od poreza na dobit – zbog smanjene dobiti u 2013.
  - ukidanje poreznih olakšica poreza na dohodak za PPDS i BPP

- ◆ **Prihodi od doprinosa** – projicirani su u iznosu od 38,3 milijarde kuna – međugodišnji rast od 1,8%
  - projicirani u skladu s očekivanim kretanjima na tržištu rada
  - rješavanje dugovanja poreznih obveznika

- ◆ **Prihodi od pomoći** – projicirani su u iznosu od 4,6 milijardi kuna – međugodišnji rast od 67,8%
  - projekti financirani iz pretpristupnih i pristupnih fondova EU
  - izgradnja Schengenskih kapaciteta
  - izravna plaćanja u poljoprivredi

Rashodi državnog proračuna u razdoblju 2014. – 2016.

- ◆ U 2014. godini ukupni rashodi državnog proračuna projicirani su u iznosu od 131,7 milijardi kuna, što je 8 milijardi kuna više u odnosu na plan proračuna za 2013. godinu pri čemu:
  - rashodi za kamate rastu za 2,5 milijardi kuna odnosno ukupno iznose 12 milijardi kuna
    - rezultat visokih manjkova i lošeg upravljanja u prošlosti
  - rashodi povezani s članstvom RH u EU bilježe značajni porast za 4,7 milijardi kuna odnosno ukupno iznose 8,5 milijardi kuna
    - rashodi povezani s uplatom u EU proračun rastu za 1,9 milijardi kuna
    - preostali dio rasta rashoda od 2,8 milijardi kuna odnosi se na EU projekte i nacionalno sufinanciranje
- ◆ Pri izradi Smjernica, zahtjevi proračunskih korisnika dosegli su razinu od 141,8 milijardi kuna, no Ministarstvo financija je samostalno korigiralo iste za 10,1 milijardu kuna.
- ◆ U 2015. i 2016. godini očekuje se daljnji rast rashoda proračuna koji će doseći razinu od 136,9 milijardi kuna odnosno 141,7 milijardi kuna.

Najznačajnije kategorije rashoda u 2014. (1)

- ◆ **Rashodi za zaposlene** – iznose 21,4 milijarde kuna – godišnje povećanje od 647 milijuna kuna
  - povećanje samo zbog uvećanja osnovne plaće za minuli rad
  - ne predviđa se isplata materijalnih prava (božićnica i regresa)
  - reforma sustava plaća i proširenje obuhvata korisnika sustava COP-a

- ◆ **Subvencije** – iznose 6,7 milijardi kuna - godišnje povećanje od 698 milijuna kuna
  - subvencije poljoprivredi – iznos nacionalnih sredstava za izravna plaćanja u poljoprivredi ostaje na razini 2013. dok se povećavaju sredstva iz EU proračuna za 732 milijuna kuna
  - subvencije HŽ-u – održavanje željezničke infrastrukture i regulacije prometa te poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu od 1,2 milijarde kuna
  - subvencije brodogradnji – u skladu s dogovorom s EK

Najznačajnije kategorije rashoda u 2014. (2)

- ◆ **Pomoći** – iznose 9,5 milijardi kuna – 2,8 milijardi kuna više u odnosu na 2013.
  - doprinos RH proračunu EU – povećanje od 1,9 milijardi kuna
  - projekti EU – povećanje od 925 milijuna kuna

- ◆ **Naknade građanima i kućanstvima** – iznose 64,4 milijarde kuna – 446 milijuna kuna više u usporedbi s planom za 2013.
  - mirovine – usklađivanje mirovina iz radnog odnosa
    - izmjene u sustavu povlaštenih mirovina
  - zdravstvo – racionalizacija sustava i provedba programa sanacije
  - socijalna skrb – objedinjavanje određenih socijalnih naknada i uvođenje zajamčene minimalne naknade

- ◆ U narednom razdoblju **poseban naglasak stavit će se na korištenje raspoloživih sredstava fondova EU**, čime će se većim dijelom financirati tekući i kapitalni projekti.

Manjak proračuna opće države 2014. - 2016. (1)

- ◆ U skladu s projiciranim kretanjima prihoda i rashoda svih razina proračuna opće države, **očekuje se povećanje planiranog manjka s 3,5% BDP-a u 2013. na 5,5% BDP-a u 2014. godini pa njegovo smanjenje na 5,1% u 2015. odnosno 4,5% BDP-a u 2016. godini.**
- ◆ Ovakvi pokazatelji ukazuju na činjenicu da **RH ne zadovoljava fiskalne kriterije iz Pakta o stabilnosti i rastu**, odnosno da je gornja granica od 3% BDP-a za manjak proračuna opće države ili 60% BDP-a za javni dug premašena.
- ◆ **U nadolazećem razdoblju očekuje se pokretanje procedure prekomjernog deficita (eng. *Excessive Deficit Procedure* – EDP), kao korektivne mjere za dostizanje fiskalnih kriterija.**

Manjak proračuna opće države 2014. - 2016. (2)

(000 HRK)	Izvršenje 2012.	Novi plan 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni manjak/višak	-10.000.689	-10.246.926	-17.403.741	-16.252.894	-15.457.069
% BDP-a	-3,0	-3,0	-5,0	-4,5	-4,1
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	-1.549.170	-1.335.239	-1.788.958	-2.303.043	-1.519.376
% BDP-a	-0,5	-0,4	-0,5	-0,6	-0,4
LOKALNA DRŽAVA (576 lokalnih jedinica)					
Ukupni manjak/višak	95.976	-97.868	-66.207	51.433	80.924
% BDP-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	-11.453.884	-11.680.032	-19.258.906	-18.504.504	-16.895.521
% BDP-a	-3,5	-3,5	-5,5	-5,1	-4,5

Javni dug

- ◆ **Krajem 2012. javni dug iznosio je 177,4 milijarde kuna** te je povećan u odnosu na kraj 2011. godine za 21,5 milijardi kuna
  - preuzet dug brodogradilišta u iznosu od 9,2 milijarde kuna
- ◆ Sukladno planiranom manjku proračuna konsolidirane opće države, odnosno potrebama za financiranjem očekuje se da će **javni dug na kraju 2013. iznositi 190,4 milijarde kuna ili 56,6% BDP-a.**
- ◆ Na ovakvo povećanje javnog duga u prethodnim godinama značajan utjecaj imale su i mjere restrukturiranja i uvođenja reda u sektoru brodogradnje, zdravstva, prometa kao i podmirenja neplaćenih računa iz prethodnih razdoblja.
- ◆ Projekcije kretanja javnog duga pokazuju da će, uslijed povećanog manjka proračuna opće države, **javni dug prijeći granicu od 60% BDP-a u 2014.**

